

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkeket, stb. i. téteződik.

Nyilvántartási cikkeket soronként 10 kr-ért közölhetnek.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos galmond-sorért vagy annak területéért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árazbály szerint számítanak.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Mezőgazdasági érdekképviselet.

II.

Nálunk egészen másként alakult a gazdasági egyleti élet, mint a hogy azt fentebb vázoltam.

Megyei gazdasági egyesületeink az országos gazdasági egyesület mintaképe után megalkulva (néhány a szövetségbe lépéssel csak ujabban kerestek összeköttetést a központban levő országos gazdasági egyesülettel), egymás között alig állanak érintkezésben. Mindenik egylet tehát saját erejére utalva, megszigetelten iparkodik céljait elérni.

Találkoztak ugyan megyei gazdasági egyesületek, melyek belátva működésük nem kielégítő voltát vagy meddőségét, ebből a félszeg helyzetből akként kerestek kibontakozást, hogy fiók-egyleteket alakítottak, illetve ilyenek alakulásába a kebelökben nyilvánuló aggodalom és ellenzés dacára, beleegyeztek.

Ennek következtében az ily egyesületek belső életében valamivel élénkebb tevékenység állott be, de megfelelő sikert ezáltal sem értek el.

A kisbirtokosság, melyet a fiók-egyletek alakítása által magukhoz vonni törekedtek, ha annak sorából tagok be is állottak, még mindig nem lett eléggé megközelítve, tehát továbbra is részvétlen maradt. A vármegye központjában levő gazdasági egylet helyzetében a fiók-egyletek alakítása által többnyire kevés változás történt, minthogy az egylet azontulra is saját erejéből folyó, közönségesen korlátozott eszközeire maradván utalva, sem a központi és talán még kevésbé a fiók-egyletek szükségletét sem tudta kielégítő módon fedezni, mi viszont főleg a kisbirtokosság körében az egylet iránt fölbresztett hitet és reményt meginzatta.

Azt a szervezetet, mely a délnémetországi gazdasági egyesületek működését oly gyümölcsözővé és messzehatóná teszi és melyben a mezőgazdák minden rétegének erre használható tagja helyet talál, hazai viszonyaink közé illesztve, következőnek képzelem magamnak.

Tulajdonképi alapja az egyleti új szervezkedésnek az önkéntes alakulás elvének fentartása mellett, továbbra is a megyei gazdasági egyesület maradna, de minden vármegyében legalább annyi autonóm jogokkal felruházott, működése kifejtésében önálló hatáskörrel bíró, a megyei egyesülettel szerves kapcsolatban álló egylet alakulna, a hány közigazgatási járás a megyében van. Ezek „járás gazdakör” nevet viselnének.

Az egyes járások területén levő községekben vagy községcsoportokban azonban a járási körökre támaszkodva „helyi” vagy „községi gazdakörök” is alakíthatók s ezek szintén autonóm hatáskört élveznének. Községi gazdakörök életbe léptetését kívált nagyobb helységeknek lehetne ajánlani.

A járási gazdakörök érdekeit a választás útján belőlük alkotott megyei gazdasági egyleti választmányban képviseltetik, mely ez által központi egyesületté válik s a körök dolgaiban a vezető szerepet viszi.

De ezzel a szervezés korántsem nyert befejezést, s éppen abban különbözik a tervbe vett új szervezet a mostanitól, hogy további kapcsolat, illetve kapcsolatok létesítenek.

A központosított megyei egyletek választmányai ugyanis ismét egy központot alakítanak maguknak. Ez a központ esetleg közvetlenül Budapest is lehetne.

Sokkal célszerűbbnek tartanám azonban, ha az ország egy-egy nagyobb területén, mely természeti és kulturális viszonyainál fogva hasonló állapotokat mutat, mi közelebbi érdekközösségeket teremtet, az ott fennálló

megyei gazdasági egyletek választmányai szövetségbe lépneek egymással s ezáltal érdekközvetítőképen a kebelökben történő választás útján a „kerületi gazdasági választmányt” alkotnák meg.

Hazánkban két ily természeti, valamint kulturális tekintetben körvonalozott határokat mutató területet találunk, melyek imént említett célból egy-egy kerületnek kitűnően bevalnak. Az egyiket t. i. a Dunántul 12, s a másikat a Királyhágóntul 15 vármegyéje, illetve azok vármegyei egyletei alkotnák, a többi kerületeket pedig a terület konformitása szerint oly határokkal lehetne kijelölni, melyek ennek az érdekek leginkább megfelelnek.

Ajánlatosnak mutatkoznék, ha pl. ebből a szempontból elfogadható azon beosztás követtetnék, melyet régebben hazánk politikai beosztásában használtak, vagyis a fent említett két kerületen kívül még a Dunáninneni, a Tiszáninneni s a Tiszántuli, vagyis összesen öt kerület állapíthatnók meg. Ennél nagyobb számú kerület létesítése nem látszik célszerűnek.

Végül a kerületi gazdasági választmányok ismét szövetségbe lépve egymással, ezáltal a Budapesten székelő „országos központi gazdasági választmány” jönne létre, melybe az összes egyleti szövetségek számai egybefutnak. A gazdasági egyletek e lánczolatossá góczpontja, mint a mezőgazdaság legfőbb érdekképviselete, magától értetődve a kormánnyal megfelelő kapcsolatba hozatnák s annak rá a kellő befolyás biztosíthatnák.

Az országos gazdasági szövetség központja akként is létesülhetne, hogy a mostani országos magyar gazdasági egyesület alakulna át azzá.

A mennyiben azonban az éppen nevezett egyesület ezt az eddigi szervezetétől lényege-

A „Szekelyföld” tárczája.

Egy magyar dalia.

— Történeti adoma. —

(Vége.)

Ekkor fölpattant Dienes Hebinger hátára, s kelevézt magasra tartva, perczig körülnézett.

A köfal magasabb volt, semhogy azt Dienes karjai felérheték, tehát filozófiához nyult a lovag.

— Ez a jámbor német már elállja, hogy itt ugárlók a hátán; hátha vállalkozó szelleme többre segítene még; gondolá a lovag, s így szólt Hebingerhez:

— Jó pajtásom, hátha felegyenesednél, én pedig két válladra lépnek, hosszú lábaid igen alkalmasak lesznek arra, hogy én célomhoz jussak.

— Szívesen cselekszem, felelt Hebinger, s úgy tett, miként a dalia óhajta.

A mint Dienes Hebinger vállaira lépett, s a hosszú ember felegyenesedett terhével, a köfal tetőzetén kinyuló gerendákba akadtak felnyuló karjai.

— Hebinger! Te győzelmet nyújtasz nekem, kiálta örömben a dalia, miközben igrékezők testének oly lökést adni, mely a gerenda tetejére juttassa, ámde a kinyult fa csak annyi hosszúságu volt a falon kívül, mint a mennyit az ember két markával átfoghatott; így a feljuthatás nehéz és mesteri volt.

A városban levők észrevették a dalia igyekeztét s annak meggátlására azonnal intézkedéseket tettek.

Sokan gyűltek a helyhez, hogy Dienest nyakrafőre letaszítsák, némelyek lándzsával szurkálták mellét, mások fejszékekkel, buzogányokkal verték a fején levő sisakot.

Hasztalan Dienes fogait összeszorítva állotta a hatalmas ütéseket, melyeket a sisakon át kapott, kicsinybe mult, hogy el nem szédült; de az éberség fentartotta eszméletét, nem boosátotta el a gerendát, s Hebinger vállán maradt.

Éppen akkor tűnt fel Laczk István uramnak Dienes hősi bátorsága, midőn ugyancsak kongatták fején az ércsisakot. Megrendült keble a vezérnek, az apai szív lázasan dobogott, midőn látta fia veszedelmét.

— A falakra vitézek! A példa tanítson hasonló tettekhez hevülni, avagy elnézitek, mint hal meg a hős? kiálta a vezér.

Vérszemet kaptak a katonák, sokan a falak körül Hebinger példájának ágast rögtönöztek hosszúlábú vállalkozókból, — hősök pattantak az eleven ágasokra, s a kinyuló gerendázat egy-egy hőst tart a levegőben.

Izsonyu ordítás fejjük ki ezalatt a városban; tömegesen gyűl a nép az ostromlók meggátlására, de azok oly sebességgel jutnak a falakra fel, hogy a népek nem volt érkezése — a nem várt jelenet bekövetkeztével — magát rendbeszedni. Az eleven ágasok ujjab és ujjab hőst juttatának a falakra, míg a feljutottak lenyújtott kezeikkel segítették társaikat.

Végre meg'elt a tér vívókkal. A küzdtésen első volt Dienes, s helyze'e a legnehezebb és veszedelmesebb vala. Dienes egymaga volt, ki a falakra jutva, ugyszólván az ellenség tömegébe dobatott. Azonnal száz fegyver meredett ellene, mely éltét kioltani sietett.

Dienest megmentette ügyessége és ébersége, mely oly erővel és sebességgel forgatta azok közt kardját, hogy sem meg nem foghatták, sem rajta halálos sebet nem éjthettek.

Míg ezek a daliával küzdöttek, mely néhány perczig tarthatott, ezenként jutottak a várba a falakon át a jó magyar vitézek.

Dienes karja a feljuthatás kínai s a kardforgatás miatt kifáradt, s már-már hanyatlani érzé

sen elűtő átalakulást magára nézve nem tartaná kívánatosnak, nézetem szerint mi sem áll útjában annak, hogy mostani szervezete továbbra is érintetlenül fentartassék és tevékenységét azok alapján tovább folytassa. Igaz, hogy ezen egyesületnek egészben véve hasonló céljai vannak, mint az alkotandó új egyleti szervezetnek, de bizonyos irányban való működése, pl. tisztán a nagy s a közép-birtok érdekeit szem előtt tartva s a mezőgazdaság közgazdasági törekvéseit ápolva, még mindig háladáatos tere nyílnék működésére.

Hazánk elég tág és mezőgazdasági érdekeinek előmozdítása elég nagy munkakört szolgáltat arra, hogy két ily szervezet, minő a most meglevő országos gazdasági egyesületé s a megalkotandó országos gazdaszövetségé a munka megosztás elvét követve, a tevékenységre megfelelő tért találjon, sőt a köztük netalán keletkező békés verseny az ügyek fejlődésére kedvező hatást is gyakorolhat.

Magától értetődőnek találom, hogy a gazdasági egyleti szervezés ezen javaslatba hozott módozata mellett az „országos gazdasági tanács” mint főleg elméleti irányban tanácskozó és javaslattevő, ugyyszólván hivatalos színezetű testület szintén megalkotandó volna. Lesznek bizonyára olyanok, kik az országos gazdasági tanács I. alatt kijelölt teendőit az országos központi gazdaszövetségi választmányra ruházandónak találják. Én azonban a két, rendeltetése és összealkotásánál fogva, egymástól lényegesen eltérő testületet szorosán megkülönböztetendőnek tartom, és nevezetesen arról vagyok meggyőződve, hogy valamint az országos gazdasági tanácsnak bőven lesznek teendői, viszont az országos központi gazdaszövetségi választmányának elég munkája akad majd az egyleti ügyek központi elintézésével.

Sipeki Balázs Árpád.

Az indemnity törvényjavaslatot a kormány még a héten, valószínűleg már a háznak csütörtöki ülésén be fogja terjeszteni. A ház második ülését a jövő hét elején megtörténő újjáalakulás után a javaslatnak tárgyalásával kezdi meg. Legkésőbb az indemnity-vita folyamán nyilatkozni fog a kormány a házban az egyházpolitikai kérdésekről is.

Az ügyvédrendtartásról alkotott reformjavaslatnak imént kibocsájtott előadói tervezete 153 szakaszból áll s lényegében most érvényben levő 1874. XXXIV. és 1887. XXVIII. t. cikkeket novelláit képezi, mindazáltal olyképpen, hogy a tervezet a régi törvények szövegét is tartalmazza s így alakilag teljes törvényozikk. A tervezetet (előadója: dr. Nagy Dezső budapesti ügyvéd volt)

erejét, midőn társai felmentették veszedelmes védállásából.

Iszonyu csata fejtett ki. A védők fogytak, míg a támadók szüntelen szaporodtak.

A gyávák elfutottak, a bátrak kiszenvedtek.

Csakhamar üres lett a csatatér.

Summa város meghódolt a magyar fegyverek előtt.

* * *

Lajos király leginkább örvendett a diadalnak, s hogy a Johanna pártosai bullának el a gyilkos harezban, felette jól esett neki, mivel így fel vala mentve a szigorú ítélet kiszolgáltatása alól, melyet a nemezis oly kedvezően végrehajtott.

A király megértvén Dienes hősi bátorságát s dicső önfeláldozását, — az apának érdemeit is tekintve — az ifjú daliát azonnal főlovászmesterének nevezte, s e méltóság után csakhamar erdélyi vajda, viddini kapitány, majd dalmát- és horvát-országi bán, végre nádor lett.

Ez is egy azon hírneves daliák közül, kiknek neve s tettei ott ragyognak a história avult lapjain.

B. Papp Lajos.

az igazságügyminiszter az ország összes ügyvédi kamaráinak megküldötte vélemény végett. — Lényeges reformintézkedései a következők: Az ügyvéd felvétele ellen a kamara ügyésze is főbebezési jogot nyer. — Az ügyvédi vizsgálat helyébe a nagy államvizsgálat lép, melyre nézve külön törvény fog rendelkezni. — Birák, valamint belföldi egyetemek és jogakadémiák tanárai három évi működéssel képesítést szereznek az ügyvédség gyakorlata, ha külföldben megfelelnek a törvényes követelményeknek. — A joggyakorlókokról külön törvényben lesz szó. — A kamarák számát annyiban forják csökkenteni, a mennyiben azoknak legalább is 100 taggal kell birniok. — Minden kamara segélyalapot tartozik létesíteni. — A választmányi tagok száma a budapesti kamaránál 30-ra a vidékieknél 15-re emelkedik. — A kamara tagjait havonként értekezletre kell egybehívni, melyen megvitatják az ügyvédi kar érdekeit és az igazságügy terén szerzett tapasztalatokat. — Az ügyvéd kiadásai s az illetékek biztosítására visszatartási jogot nyer. — Az illetékeket rendelteti utón fogják megállapítani. — A fegyelmi eljárást újonnan szabályozzák. A felelőzések elintézésére a kuriai vegyes tanács fog alakulni, melynek tagjai felerészben kuriai birák, felerészben pedig a budapesti ügyvédi kamarának az igazságügyminiszter által kinevezendő tagjai lesznek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház nov. 3-iki ülésén báró Bánffy Dezső elnök, meglepő szavakkal emlékeztetett meg Irányi elhunytáról, kiemelve puritán liberális jellemét. Indítványozta, hogy a ház részvételének egyszerűségében adjon kifejezést és ravatalára koszorút helyezzen, továbbá, hogy a temetés a képviselőház költségén történjék és a temetés napján a ház ne tartson ülést. (Általános helyeslés.)

Eötvös Károly beszélt ezután, jellemezve Irányit, annak kiváló érdemeit a haza és a saját pártja körül.

Békros Elek kijelenti, hogy oly férfi emléke előtt, ki egész életét hazájának szentelte, tiszta jelleme által mindenki becsületét kivívta, el kell tűnni minden pártérdektől és a szabadelvű párt nevében nem haboz koszorút tenni ravatalára. (Általános helyeslés.)

Apponyi a jelen és jövő világító mintaképének tünteti fel Irányit. Ugron is hozzájárult ezután az elnök indítványához.

Irányi Dániel meghalt.

Irányi Dániel folyó évi november hó 2-án délután egy óra 15 perckor halt meg a legcsendesebb, a legszebb halállal. Az igazi reménytelen állapot november 1-én délután állott be. Már nov. 1-én reggel óta nem beszélt semmit csak sugdolt, de gyöngye szavait nem érthették, eszméletnél volt mindvégig, az utolsó óráját kivéve. Nyiregyháza szeptember 30-án jött, dr. Meskó László városi főügyészhez, ki másod-unokaöccse s kinek családjaához a rokoninál erősebb baráti érzellem kötötte.

Meskó szeptember közepén Budapesten hívta meg Irányit, ki minden esztendőben néhány hetet töltött nála. Nyiregyháza Irányi ezuttal a szokottnál melegebben fogadta a meghívást s azt mondta, hogy valószínűleg hosszabb ideig marad náluk. Az első hetet pompásan töltötte, annyira, hogy színe is üdőbb lett. Eljárt a kaszinóba, hol nagy tisztelet közepette s szívesen vizitelt ösmérsőinél. Egyszerre megtámadta betegsége, a vérhas, mely régi gyomor- és bélbajjal s az aggodalommal párosulva, rohamosan vitte a katasztrófa felé. Irányi Dániel a betegségét bátran, férfiasan, türelemmel viselte.

Mikor már egy héttig volt ágyban fekvő beteg, arra kérte Meskót, hogy vegye magához a tárczájában levő háromszáz forintot s küldjön fel Budapestre száz forint házbért. Állapotának súlyos voltával tisztában volt. Szenvedése második hetének a közepé táján egyszer az öt meglátogató Meskót és feleségét az ágyához szólította s hogy az ápolónő ne értse, szokása ellenére németül így szólt hozzájuk: „Nyilton meg kell vallanom nektek, hogy minden reményt feladtam.” Ezt rendkívül szilárd hangon és nagy nyugalommal mondta. Meskó Pál, Meskó László édesatyja, továbbá Saáry Sándor, Józsa András és Barnch Mór győgykezelték. Az orvosok egyre biztatták, hogy felépül s ez láthatólag jól hatott rá, noha el volt készülve a halálra.

A múlt vasárnap nála volt egy rokona, Hrabovszki Ottó, s ezelőtt maga is örömmel beszélt a gyógyulásába vetett reménységről.

November 1-én délelőtt, mikor már beszélni sem tudott, még mindig vigasztalta Meskó ama biztatása, hogy felgyógyul, de 2-án reggel beállt az agónia. Még mondani akart valamit Meskó Lászlónak, intett a kezével, de szólni nem tudott, csak nagy bensőséggel nézett rá hosszasan. Ek-

kor Meskó kiment, hogy az izgalomtól megkímélje a haldoklót.

A gyászbeszédnek rögtön híre futott s Benes László polgármester azonnal megjelent a halottas háznál, hogy részvétét kifejezze s megtegye az esetleg szükséges intézkedéseket. A város házára, a megyeházára, a kaszinóra és a polgári körre gyászlobogót tűztek ki. A város holnap rendkívüli közgyűlést tart. Arról van szó, hogy Irányit a város temettesse el, de a képviselők egy része azt a véleményét hangoztatja, hogy a nagy halottat Budapesten kell eltemetni. Hogyha Budapesten lesz is a temetés, itt ünnepélyesen megáldják a holttestet.

Irányinak egyetlen élő testvére van, a nyolczvan éves öv. Materuné, a ki Eperjesen lakik vasuti tisztviselő fiánál. Ezt, valamint szintén Eperjesen lakó sógornőjét, özvegy Irányi Isvánét és gyermekeit táviratban értesítették a gyászbeszéről. Délután Meskóknál díszes ravatal emeltek s a halottat hármas érezkoporsóba tették, mely elszállításra alkalmas. A megyei főorvos kijelentette, hogy a halottszállítás elé nem gördít akadályokat.

Irányi rendkívül összeesett, a hosszú betegség lesorvasztotta testét.

A függetlenségi párt megbízásából este érkezett Tompa Antal, a kör gazdája és Meskóknál rögtön megállapodott a halott elszállítására nézve.

*

Folyó hó 3-án d. u. 3 órakor érkezett vissza Nyiregyházaról Tompa Antal s közölte az ottani intézkedéseket. A holttestet hármas koporsóba zárták s díszes ravatalra helyezték. A megáldás szertartása e hó 4-én történt meg Nyiregyháza délután három órakor. Öt órakor a személyvonattal utnak indították a holttestet Budapestre, a hol a párt küldöttsége várta.

A holttestet megérkezése után azonnal a deák-téri ág. ev. templomban helyezték ravatalra s e hó 5-én szombat d. u. fél 3 órakor onnan történt a temetés.

A temetés részleteit e hó 3-án délután már nagyjában megállapították. A temetést Csávossy Béla háznagy és Just Gyula rendezték, a kik egy temetkezési intézet biztak meg a nagy halott hazaszállításával és a ravatal és temetési szertartás rendezésével. A temetés részleteinek megállapítása céljából e hó 3-án délután a képviselőház egyik termében tartottak értekezletet, mely után Just Gyula a miniszterelnökhöz hajtatott, hogy a megállapodásokat vele közölje. Irányi Dániel holtteste Nyiregyházaról szombaton reggel hat óra harmincz perckor érkezett a keleti pályaudvarba, hol a függetlenségi és 48-as párt több tagja várta. A pályaudvarból a koporsót halottas kocsin a Deák-téri evangélikus templomba vitték s az ott már felállított díszes ravatalra helyezték. A templomot, valamint annak bejáratát ez alkalomra üstös sujtások fekete lepellet vonták be s a ravatal körül délszaki növényeket helyeztek el. A ravatal mellett délelőtt a képviselőház szolgálai álltak őrt. A temetési szertartás szombaton délután fél 3 órakor kezdődött a templomban s Horváth Sándor ev. ref. lelkész tartotta. Az egyházi szertartás után Eötvös Károly a párt nevében gyászbeszédet tartott. A gyászménst a Károly-köruton és a kerepesi-uton vonult ki a kerepesi temetőbe, a hol a Deák mauzóleumhoz vezető uton, Klapka, Trefort, gróf Mikes sirja közelében, temették el. Irányi halála alkalmából a fővárosban több egyesület és kör tüzte ki a gyászlobogót a helyiségre s küldött ravatalára koszorút.

A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet közgyűlése.

Tisztelt Nőegyleti Közgyűlés!

Elmult azon kor, midőn a nő hatásköre csak házának négy faláig terjedhetett. Ma a művelt államok már mindannyian belátják, hogy a nők műveltsége, a nők munkálkodása, nemcsak a családban, de annak körén túl a társadalomban is csak áldást hozó, üdvös lehet. Ezért ma mind több-több önállóságot nyer a közéletben is, mind több-több tere nyílik szellemi tehetőségeit és szívének nemesebb vágyait, magasabb törekvéseit érvényesíteni.

Edes hazánk — jöllehet — e tekintetben messzire elmaradt a művelt nyugat, sőt a zsarnok Oroszország mögött is, de a korszellem elől már nem sokáig zárkózhatunk el mi magyarok sem, mert az eszmét megőlni nem lehet, és az igazságnak előbb vagy később, diadalt kell aratnia.

Azonban már most is nyitva áll előttünk egy oly tér, melyen a kinek érző szíve van, a kiből csak parányi része él is a keresztényi szeretetnek, sikerrel működhetik a köző előmozdításán.

Művelt, nemesen érző nőknek, örömfelcélul érzés az, ha mindenkivel, a kivel érintkezik, éreztetheti a legfőbb földi jót, a felebaráti szeretetet,

melynek szép virágai a könyörületesség, az irgalmasság. Művelt, nemese érző nő, ma már nem zárkozhatik el házának falai közé annyira, hogy el ne jussanak hozzá a szenvedőknek jajjai és meg ne láthassa a hiányokat, melyek szeretett magyar hazánk közműveltségében még mindig oly nagyok és számosak.

De ha már annyira emelkedett valaki, hogy lát és hall, nem lehet a háztartás, a vagyongyűjtés anyagi gondjaiba, vagy saját kényelemszeretetébe és önzésébe annyira elmerülve, hogy ne volna képes meghallani a lélek nemesebb su gallatát és ne tudna néha egy-egy napot szentelni arra is, a mi ugyan az önzők és durva lelkületű emberek felfogása szerint nem az ő gondja, de a mi minden nemese gondolkodó és emelkedett szellemű nőnek természetsszerű kötelessége, hivatásához tartozó munkája. Értsem ezalatt a könygszeretetet, a közjólétnek előmozdítását, a nyomor, a bűn, a szenvedések, a műveletlenség, a durvaság, szivtelenség és önzés elleni harcot, mely e név alatt ismeretes: a jó ténkönyosság.

Mert hiszen igen szép dolog az, ha valaki mindig talál dolgot háza körül, azonban semmiképpen sem elég a kötelességek teljesítésére. Megváltónk is azt mondotta a szorgalmaskodó Márthának: „szorgalmas vagy és sokra igyekezel. De egy a szükséges dolog; Maria pedig a jobb részt választotta, mely el nem vétetik tőle.”

Azért ki merem mondani: üres szív az, melyet az anyagi gondok annyira elfoglalnak, hogy nem fér meg abban egy égi szikra, mely többre bírja, többre lelkesítse, mint a mennyit korlátozott elme és önző szűkeblűség, a ház szűk falain belül munkálkodásának határául megjelöltek.

Bizony senki sem szegényedik meg azzal a fillérrel, a mit a koldusnak ad, pedig azt nem a saját hasznára fordította. Hogyan képzelhetnők tehát azt, hogy valaki kárt tesz övének azzal, ha munkájának egy-egy parányi részét, napjainak néhány percét arra áldozza, hogy éhező felebarátainak kenyeret nyújtani segítsen, enyhít cseppet-át szívéből a részvétet szomjazóknak, megleget azoknak, kik a szeretetlenség, a közöny hidegtől fáznak és világosságot azoknak, kik a nyomor, a tudatlanság sötétjében várnak egy-egy fény sugarra!

Sajnálom, hogy mindezek dacára azt a szomorú tényt kell jelenítenem Tisztelt Közgyűlés, miszerint e városban nemes célú egyesületünk nem részesül olyan támogatásban, a minőt vezéreszméinél fogva megérdemelne.

Az a tíz-husz tag, kik itt minden évben összejövünk, kitartó, buzgó, lelkesült lehet, de kevesen csak keveset tehetünk, míg egyesült erővel kevesebb fáradság árán is nagyobb, fontosabb eredményeket lehetne elérnünk. Nem az anyagi támogatás hasznát érezzük Tisztelt Közgyűlés! Nem, hiszen egyesületünk számára névze évről-évre növekedik, de az erkölcsi pártolás nem olyan, a minőt igényelhetnénk!

Közönségünk körében még mindig kísért azon régmúlt időkben fennmaradt, akkor talán jogosult, de mai viszonyaink között már idejét múlt, önző és szűklátókörű felfogás, hogy a nők, ha jó háziasszony névre igényt tart, nem szabad egyébhez értenie és nem szabad más eszközökkel munkálkodnia, mint a főzőkanállal, meg a varrótüvel.

(Vége következik.)

Külömfélék.

— **Időjárásunk.** Csodaszép őszi napok után az idő ismét elborult, erősen jelentve, hogy közeledünk a tél felé. A hőmérő az elmúlt héten éjjelenként mindig a fagypontra alá szállt és mindig erős fagyok voltak.

— **Hirtelen halál.** Kézdiszentléleki Miklós József f. hó 3-án bejött K. Vásárhelyre a vásárra s itt mulatott délután 5 óráig. Hazamenve a kantai hidon lézegen bebukott s oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy reggelre meghalt. Azon általános feltevés, hogy Miklós József büntény áldozata lett, alig hihető, mivel egy népes utcában vásáros időben, sokan járnak-kelnek. Miklós különben egy vagyonos, de iszákos ember volt. A megindított bűnvizsgálat fogja kideríteni halálának okát.

— **Halálozás.** Kibédi özv. Madaras Gáborné szül. szentkatolnai Oseh Rozália mint bánatos anyja a saját és gyermekei: Katalin férjezett gogánváraljai Szilágyi Lajosné, férje és gyermeke; Anna, férjezett alcsernátoni Bernáld Elekné, férje és gyermekei; egy számos közeli és távoli rokonok nevében, a szív legmélyebb fájdalommal tudatják az önfeláldozó feledhetlen jó leány, testvér és nagynéne Kibédi Madaras Rozáliának élete 58 ik évében f. hó 2-án délelőtti 11 órakor, néhány napi szenvedés után hagyományban történt elhunytát. A könyörtelen halál mély, mérhetlen fájdalom, közös részvétet hagyott maga után. A sors lesújtó csapásait szenvedett agg anyja, — tárad-

hatatlan önfeláldozó, páratlan jó leányban — öregségében állandó pótolhatatlan támaszt; testvér és rokonai hön szerető igazi rokent vesztettek benne. Boldogultnak hült tetemei f. hó 4-én d. u. 2 órakor fognak a szentkatolnai r. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 5-én fog a szentkatolnai templomban a mindenhatónak bemutatni. Béke lengjen porai felett!

— **A királyné Kovásznán.** Nagy örömet okozott Kovásznán egy Bécsből, a királyi kabinetirodából érkezett leirat, melyben a „Pokolsár“-ból kértek fel vegyelemzés végett mutatványt s egyszersmind tájékoztatást arra nézve, hogy alkalmas helyiség lenne-e találhatók és berendezhetők Felsőcs királyasszonyunk részére nyári tartózkodásra. A leiratot onnan magyarázzák, hogy a királyné görög nyelv mestere Russopolis Russova mult nyáron Kovásznán fürdőzött s visszatérve az udvarhoz, elbeszélte a Pokolsár csodás hatását. Már az előleges tudakozódások is egészen lázba hozták Kovásznát s bizonyára az egész Székelyföld nagy örömmel nézné a hír megvalósulását.

— **Kovácsnai hírek.** A napokban egy asszony a kertjében legeltette tehenét, s azon boldogító tudatban ringatva magát, hogy milyen sok tejeskét fog fejteni annak fészülő tőgyéből, megfellekzett arról, hogy nyitva felede a házaajtót. Mire aztán a boezika jóllakot első gondja volt a házba bemenni, de oh fátum! ruhás ládájának tartalmát a szoba közepén találta, míg nyolcevan forintnyi készpénzt holmi élelmes tolvaj „el zónáztatva” a maga hasznára. Nyomába nem lehet jutni. — Csütörtökön éjjel 11 órakor ismét tűz volt a faluban. Két háznak a teteje s egy sütőépület pajtával együtt, ez utóbbiban két disznó is elégett. A tűz oka mint mondvák vigyázatlanság. A tűzoltóság ismert erélyével működött, s a sürtőn álló épületek közt biztos kezekkel lokalizálta a pusztító elemet.

— **Rudolf trónörökös emléke.** Bécsből írják: Ő Felsőcs tegnap reggel Meierlingbe ment, a hol résztvett a zárdakápolnában tartott misén. A királyné tegnap a kapuczinusok zárdája elé hajtatott s bement a sirboltba, hol néhai Rudolf trónörökös sírjánál hosszabb ideig csendesen imádkozott, miután előbb koszorút tett a koporsóra. Fél nyolcz órakor a kapuczinusok templomában a császári ház halottiért misét szolgáltattak.

— **Királyné üdvözlése a görög királyi pár számára.** Ferencz József császár és király egy atheni távirat szerint abban a megtiszteltetésben részesítette az ezüstmenyegzőjét ünnepi görög királyi párt, hogy ámbár már tolmácsolta Kosjek báró nagy követ által szerencsejelségeit most még egy nagyon megleghen üdvözlő táviratban is kifejezést adott a jubiláló pár iránt érzett rokonszenvének.

— **Estei Ferencz Ferdinánd főherczeg** rövid idő előtt megkapta tábornokká való kinevezését. Mikor előléptették, éppen Schwarzenberg herczeg frauenbergi birtokán időzött. A főherczeg Frauenbergben sok üdvözlő táviratot kapott a királyi ház tagjaitól, a miniszterektől és sok magas rangú államhivatalnoktól és katonatisztől. A kinevezetés napján a frauenbergi kastélyban fényes estély volt, a melyen a főherczeg legelőször viselte tábornoki egyenruháját. — Sopronból írják, hogy azt a házat, melyben Ferencz Ferdinánd főherczeg ott lakott, emléktáblával fogják ellátni.

— **Merénylet egy vasúti ablak ellen.** A magyar államvasutak gyorsvonatán, a mely d. u. 4 órakor indult Bécsből, kellemetlen kis incidens fordult elő. A mint e hó 1-én a vonat a galanthai állomásról kiérve körülbelül öt percznyi utat tett teljes gyorsasággal, az étkész kocsiiban ebédelő utasok erős durranást hallottak és rögtön utána az egyik felső ablak tábla csörömpölve hullott le, úgy, hogy az ablakmelletti asztalnál ülőket teleszórtá üvegszilánkokkal, a nélkül azonban, hogy bárkit is megsértett volna. A kis ijedségen kívül semmi egyéb következménye nem lön az intermezzonak. Az étkész kocsiiban ülő utasok egyrésze a durranás alapján azt hiszi, hogy valamely vadászfegyvernek rossz utra tévedett golyója zúzta szét az üveget, míg a másik rész azt vitatta, hogy követ dobta meg az üveget. Mindkét párt erősen ragaszkodott álláspontjához és fuziót nem sikerült létrehozni közöttük. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, a ki ezzel a vonattal tért vissza Bécsből Budapestre, épen akkor ebélt az étkész kocsiiban, mikor ez a kaland történt, de csöppet sem zavartatta magát az eset által. Hiszen olyan nagy összegeket szállít be az államvasutak igazgatósága az államkincstárba, hogy ez az egy eltörtött ablaküveg meg nem ingatja fényes melegét. Tréfásan kérdezte Szapáry Gyula gróf utitársaitól, vajjon megjátek-e? Azután elköltötte ebédjét és tovább folytatta az élenk diskurzust a francia ural, a ki asztaltársaságát képezte.

— **Csiky Gergely síremléke.** Csiky sirja f. hó nov. 1-én pompás síremléket állítottak. — Csiky sirja a kerepesi-uti temetőben a Deák-mauzóleumhoz vezető főut jobb felén. A Osukássy József és Lumniczer Sándor sirja közt van. Az emlék egy

görög stílusban faragott szárkofág, melynek tetején bronzból mintázott színészeti jelvények vannak, alsó részében pedig Csiky arczépe van megörökítve, szoborreliefben. A talpazaton az az egyszerű felirás olvasható: „Csiky Gergelynek 1842—1891.” A szoboremlékbizottság, melynek Zichy Antal az elnöke, ez ideig még nem határozott az ünnepélyes leleplezés tárgyában.

— **Vidéki színészet.** A Sepszi Szent-Györgyön időző Egyr Kálmán színtársulata e hó 29-én a társulat tehetséges komikusa, Bárczi Gyula jutalmán Jókai és Strauss népszerű operettjét a „Czigánybárót” hozta színre. Zúfolt ház nézte végig az eléggé összefüggő előadást, melynek azonban legtöbb érdekességet az kölcsönzött, hogy a 2 ik és 3 ik felvonás között Csurgay Adél, volt kolozsvári színésznő Thomas világhírű operájából, a „Hamlet”-ből Ophelia nagy áriáját énekelte. A sepsiszentgyörgyi közönség rég nem részesült hasonló, ritka műélvezetben. A kisasszonynak kitűnően iskolázott, a felsőbb regiszterekben is tiszta, ezüstcsengésű hangja, biztos intonációja, kifejezőteljes hanghordozása és finom színezése méltán ragadta tomboló tapsokra a közönséget. A Csurgay k. a. tehetségének és intelligenciájának más környezet, nagyobb színpad felelné meg; ez a közönség és a saját osztatlan véleménye. Vasárnap újból premiére előadás volt. Gerő Károly „Kis madaram” cz. népszínművét adták. Ebben főképp Ferencz Erzi tüntette ki magát, ki a czímszerepet szemlélyesítette. Maga a darab nem nagy hatást tett. November 11-én a társulat disz előadást rendez az erdélyi magyar színészet 100 éves fennállásának örömtünnepe alkalmából.

RÖVID HIREK.

— **Ó-Bécsén** Petrényi István tizennégy éves leánykáját ezeltől három héttel megmaria egy veszett kutya. A napokban a szegény kis leányon is kitört a veszettség s ennek folytán meghalt. — **Perjámoson** a róm. kath. templom perselyét az elbocsátott iskolaszolga megdézsmálta. A templomrablót elfogták. — **Nyiregyháza**n Mészáros J. mázolölégény felakasztotta magát. Hogy miért, azt nem tudják. — **Tuzsére**n érdekes régiségeket találtak a napokban a gróf Lónyay birtokán. Három bronzkard került ki ásatás közben a föld alól. A gróf a szabolasmegyei múzeumnak ajánlódokta a kardokat. — **Phosphormérgezés.** Kolozsvárt e hó 2-án reggel egy szorgáló, ismeretlen okból, phosphoroldatot vett be. A gyorsan alkalmazott segélynek sikerült a szerencsétlent az élet számára megmenteni. — **Rémület a templomban.** A pizagorai templomban e hó 2-án az istentisztelet alatt tűzilárma keletkezett, minden ok nélkül. Egy asszony megtoldotta a hirt azzal a felkiáltással, hogy leszakad a templom tornya. Erre rettenetes tolongás támadt, melyben 14 embert agyonnyomtak, 15-öt súlyosan, többet könnyen megsebesítettek. — **30 millió alapítvány.** Egy Lória nevű milanói magánzó 30 millió lírányi vagyonát rokonainak mellözésével egy nemzetközi emberbaráti társaság alapítására hagyta. — **Rablóvilág.** Perjámos és Nagy-Szent-Miklóson szervezett rablóbanda garázdálkodás és rettegésben tartja a környék lakóit.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Hirdetések.

Fekete, fehér és színes damast selymeket méterenkint 1 frt 40 krtól 7 frt. 75 krig (38 különböző fajtában) szállít egyes megrendelt öltönyökre, vagy egész végekben is postabér- és vámentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták posta fordultával küldetnek. Svájcba intézett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Szám 573. ad szám tkvi.

1892

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbírótság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy kézdivásárhelyi néhai Fejér Lukács hagyatéka végrehajthatónak, kiskoru Szörcei Endre végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyben, árverési vevő Szörcei id. Szörcei János terhére és veszélyére a kézdivásárhelyi kir.

törvényszék (a kovásznai kir. járásbíró) területén levő a szőresei 526. sz. tjkvbe foglalt 389, 390., 394. hr. sz. ingatlanra 132 frt, 502. hr. sz. ingatlanra 45 frt, 554. hr. sz. ingatlanra 40 frt, 563. hr. sz. ingatlanra 49 frt, 630., 632., 633. hr. sz. ingatlanra 12 frt, 858. hr. sz. ingatlanra 31 frt, 860/b hr. sz. ingatlanra 31 frt, 912. hr. sz. ingatlanra 79 frt, 1146. hr. sz. ingatlanra 10 frt, 1705. hr. sz. ingatlanra 70 frt, 1793., 1794. hr. sz. ingatlanra 86 frt, 1828. hr. sz. ingatl. 13 frt, 1858/2, 1870/1. hr. sz. ing. 65 frt, 2671 hr. sz. ingatlanra 153 frt, 2685 hr. sz. ingatlanra 8 frt, 3167/2. hr. sz. ingatlanra 74 frt, a vízárverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi december hó 12-ik napján d. e. 9 órakor Szőrese község házánál megtartandó nyilvános árverésen a

megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Kovácsnán, 1892. évi aug. hó 31-ik napján.

Csia Béla,
kir. aljárásbíró.

Kiállítás Páris 1889.

Legnagyobb eredmény!

Aranyérem.

Próbáljatok és ítéljete!

A valódi

TORD-TRIPPE

kiirt patkányt, egeret és vakondot a nélkül, hogy más háziállatnak kárt okozna. Ezen szer sem arsenikumot, sem strychnint, sem phosphort vagy más a bányást ingerlő szert nem tartalmaz és a háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Ára 1 csomagnak 50 kr. 4-4

A. Cousseau
Traverse Gazzino Marseille, a francia és olasz államvasutak szállítója.

Főraktár Kézdi Vásárhely és környékére nézve:
Kovács Ferencz gyógyszerésznél.

Hollandi Életbiztosító Részvénytársaság

(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

AMSTERDAMBAN.

A legelőnyösebb feltételek és módozatok mellett köt biztosításokat

az ember életére.

1891. végéig 31 és fél millió forint biztosítás kötötte.

Magyarországi vezérképviselet: BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 20. szám.

Igazgató: Tolnay Lajos, min. tanácsos, országgy. képviselő.

Vezértitkár: Stuller László.

A vezérképviselet mindenemű kérdésre szívesen szolgál felvilágosítással, valamint

Gyertyánffy Lajos és fia főügynöksége Brassóban.

Referenciákat a magyar általános hitelbank ad.

Ikt. 5636—1892. sz.

ülkvi.

HIRDETMÉNY.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tették: miszerint a brassó-háromszéki h. é. vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint:

Szentkatolna községre nézve 1892. december hó 12-én reggel 9 órakor a kézdivásárhelyi állomáson.

Kézdi-Vásárhely

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi kátárnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttel felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokon a brassó-háromszéki h. é. vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvételeket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tartanak: ezeket 1892. évi november hó 20-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekintheők.

Kelt Kézdi-Vásárhelyt, 1892. évi november hó 2-án. A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Gaál István, kir. törvényszéki bíró.